

Viatges

Ciutats per a un estiu (1)

Per als que encara no han decidit què fer les properes vacances, EL TEMPS us proposa partir d'aquesta setmana una guia d'algunes ciutats i món.

En aquest moment encara hi ha moltes persones que no han decidit on passaran les properes vacances d'enguany. El dilema entre mar i muntanya pren durant aquests dies un relleu especial. EL TEMPS, fugint d'aquesta dicotomia, us presenta onze ciutats d'arreu del món que poden ser una bona alternativa.

Entre les capitals triades hi ha moltes que representen aquells dies que pertanyen al període de vacances. Es tracta de dos lliuraments (la setmana vinent publicarem l'altra) en què es descriuen alguns dels elements que més caracteritzen aquestes ciutats i es faciliten les adreces d'alguns hotels, restaurants i locals típics de cada metròpoli.

Entre les capitals triades hi ha moltes europees (París, Praga, Budapest, Lisboa, Florència, Berlín i Viena), dues americanes (Nova York i L'Havana), una asiàtica (Xangai) i una africana (el Caire). Dos han estat els factors que més han condicionat la tria: l'estètica artística que ofereix la ciutat i la situació socio-política que viu el

país, fet que darrerament s'ha convertit en un aspecte clau en l'elecció de les vacances per a molts europeus.

Santi Terraza

L' estiu passat, any zero a l'Europa de l'Est, més de vint milions de persones van visitar Praga, disposats a deixar-se capturar pel noble atractiu de la ciutat de les cent torres. La massiva aflluència de turistes va provocar, a més d'un col.lapse en l'ocupació hotelera, l'aparició d'una barrera, fins aleshores inexistent, entre el visitant i la intimitat que transmet la ciutat. Praga –mal definida com "el París de l'Est"– és un d'aquells racons del planeta que difícilment es pot oblidar una vegada s'ha visitat. Capital de la regió de Bohèmia, està considerada com una ciutat eminentment literària. De Kafka a Kundera, passant per Valéry, Rilke, Delibes o –com no– Václav Havel, centenars de poetes, narradors, dramaturgs i intel.lectuals en general hi han deixat la seva petja. El seu entorn entristit, el silenci expressiu i el to malenconiós han estat font d'inspiració per a molts creadors.

Praga, però, és grisa. Les embastides penjades sobre les façanes d'antics edificis han esdevingut un element característic del seu paisatge. Els seus habitants, tot i ser amables i oberts, són figures d'un ambient fred i passiu. (La llarga nit del stalinisme va fer, sens dubte, un paper destacat en aquesta grisor humana). Tot el seu art arquitectònic –que no és poc– es troba en sintonia amb aquesta tonalitat. Fins i tot els edificis verds, roses i grocs de Staroměstské Náměstí formen part d'aquesta monotonia que sedueix els sentiments.

De fet, és tot Praga qui té la força per seduir. Una visita a l'esplendorós castell de la ciutat –amb la catedral de Sant Vito i l'antic Palau Reial–, que des del cim del turó contempla privilegiadament la capital; un recorregut vorejant el riu Moldava, que divideix la ciutat en dos, capturat per l'incomparable marc que ofereix el pont de Carles; una passeja-

P R A G A

GUIA PRACTICA

Hotels. L'Intercontinental (Curieovich nám.) és el més luxós i car. L'Europa (Václavské nám. 25) és el més atractiu. El Moran (Na Morani, 15) i l'Opera (Tesnov, 15) són dos dels més assequibles. El més probable, però, és que no hi hagi lloc en cap dels seixanta hotels. La millor solució, aleshores, és recórrer a un apartament.

Restaurants. Bona cuina txeca es pot trobar a l'U Patrona (Drazického nám. 4), U Kalicha (Na bojisti, 12) o Vysocina (Narodní, 25).

Locals. Els dos cafès més clàssics de la ciutat són l'Slavia (Narodní, 1) i l'Europa (en l'hotel del mateix nom). L'U Flekú (Kremencova, 11) és la cerveseria més antiga d'Europa. L'òpera al Teatre Nacional i les representacions escèniques de la *Llanterna màgica* i el *Black theatre* són de visita obligada.

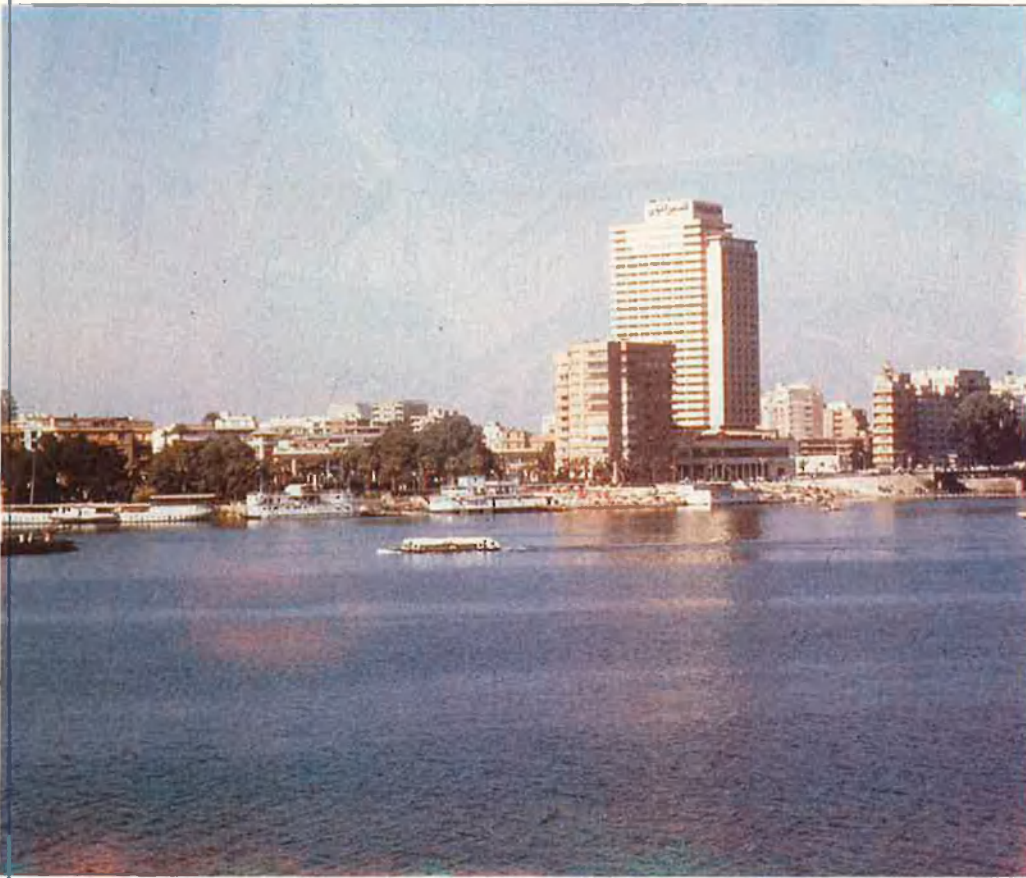

Praga, la ciutat malenconiosa.

FIAFA GIL

da pels carrerons de Malá Straná observant el conjunt d'esglésies, palaus i senzilles, però acollidores, vivendes que transmeten pau i tranquil.litat; una pujada a la torre de l'antic ajuntament de la ciutat per admirar des de dalt el Staré Mesto; una caminada pel carrer de Parizska i el barri jueu, envoltat per les fastuoses façanes de les cases senyoriales; i

un descans a Vaclávské Náměstí, davant el Museum, submergit entre la massa humana concentrada al centre, són al.licients capaços de seduir qualsevol visitant. Els praguencs, però, com afirma Mónica Zgusthová, "sovint no són conscients de les belleses que tenen davant seu", fet que comporta que el forà se senti encara més turista.

El Caire, una gran ciutat enmig del desert.

EFF

E L C A I R E

Un dels personatges de *Les mil i una nits* afirmava "qui no ha vist el Caire no ha vist el món". Segles després l'historiador àrab Ibn Khaldun va escoltar que un turista, el 1834, sentenciava "el que un s'imagina acostuma sempre a superar la realitat a causa del gran abast de la ment, però això al Caire no succeeix, ja que tot és per sobre del que ens arribem a imaginar". Certament la capital egípcia és una ciutat difícilment comparable a qualsevol altra metròpoli. 15 milions de persones, continus contrastos urbans, màgics jocs de colors amb la llum natural i autèntics tresors d'art ho demostren.

El Caire és una gran urbs enmig del desert banyada per les aigües del Nil. Els grans i moderns gratacels del centre es troben a pocs quilòmetres dels faraònics temples mantinguts al llarg de tres mil anys d'història. De fet, aquest

és l'itinerari de molts turistes. Partint de l'aglomeració humana dels hotels fins a les impassibles piràmides egípcies, que són diàriament envaïdes per milers d'estrangers, el recorregut travessa els diferents ambients que es poden trobar a la ciutat. Primer de tot, l'irracional trànsit que s'oposa a la passivitat de molts dels seus ciutadans. Seguidament, es poden comprovar les enormes desigualtats socials que hi ha a la ciutat. Del luxe dels hotels de cinc estrelles a la misèria dels cosos que malviuen junt als cementiris nord i sud. Més enllà, la passió i la cridòria general dels mercats (el comerç va fer del Caire una de les metròpolis més actives de l'Edat Mitjana). Milers de venedors ambulants i de parades repletes d'objectes folklòrics ofereixen des de camells —per fer un volt pel desert hi ha la possibilitat de llogar-ne— fins a típiques peces arte-

GUIA PRÀCTICA

Hotels. El Caire és centre d'importants hotels de luxe. El Mena House-Oberoi, al costat de les piràmides, i el Marriot, en un palau del segle XIX, són els de més renom. Més econòmics són el Golden i l'Oxford, tots dos al Talorat Harb.

Restaurants. A l'hotel Mena House hi ha un excel·lent restaurant de cuina índia. Le Château (Nasr de Sharia el Nil) i Carvery (44, Mariotiya Canal St. Gizeh) ofereixen una bona cuina àrab i universal.

Locals. Al cafè Alí-Baba es pot trobar al Nobel de Literatura, Naguib Mahfuz, que va cada dia a llegir el diari mentre fa un cafè. La Zeina Cafeteria (Talaat Harb) és un altre dels llocs a què sovint acodeixen intel·lectuals de la ciutat. Està especialitzada en tes i entrepans vegetarians. Les famoses "dances del ventre" es poden veure a la sala de festes Alibaba (Pyramids Road).

sanals que sovint constitueixen un tresor d'un incalculable valor artístic. Alguns dels carrers de la ciutat es coneixen pel nom dels objectes que es venen i tenen un caràcter totalment monogràfic. El carrer dels venedors de catifes o el dels artesans del coure en són bons exemples.

El recorregut per la capital egípcia va permet de copsar la combinació dels arts faraònic, islàmic i cristià. Les tres piràmides de Khufu, Khafre i Menaure junt l'esfinx de Gizeh són el punt més visitat pels turistes, on a la nit poden assistir a espectacles artístics de llum i so. Les tombes de Ptha-Hotep, Ti i Mareuka, a pocs quilòmetres de la capital, l'Egiptian Museum, les mesquites d'Ibn Tulun i Amr Ibn Al-Aas, els mausoleus de Mohammad Ali i la ciutat Fatimí són altres dels monuments que posseeixen un interès artístic més elevat.

F L O R È N C I A

GUIA PRÀCTICA

Hotels. El Roma (piazza Sta. Maria Novella, 8) i l'Ostello (Via S. Monaca, 6) són dos dels de més qualitat. Més econòmics són el Claridge (piazza Piava, 3) i el Manuelli (Via Martelli, 6).

Restaurants. La Trattoria Casaligna (via Michelozzi, 9) és un dels restaurants més populars de la ciutat. També força pintoresc és el Quattro Leoni (via del Vellutini, 1).

Locals. A Florència es poden tastar els millors gelats d'Europa. Dues bones geladeries són la Vivoli (via Dell'Isola delle Stinche, 7) i la Gelateria (plaça Santo Spirito). Durant l'estiu és recomanable assistir a les actuacions musicals que es fan a l'aire lliure a la plaça Della Signoria. El Space Electronic (via Pazzualo) és una interessant sala de festes amb aquaris plens de piranyes.

Florència, la bellesa del Renaixement.

FEE

El plaer per la bellesa del renaixement italià ha deixat una forta empremta a les façanes i els interiors dels edificis de Florència. La ciutat verda i vermella, espai de contrastos entre la pompositat dels palaus i esglésies i la senzillesa dels seus carrers estrets, és el lloc ideal per oblidar-se del vehicle particular o del transport urbà i caminar quilòmetres seguits pel laberint artístic de la ciutat per poder copsar-ne les belleses.

El visitant no pot eludir el doble vessant que ofereix Florència. De la presència renaixentista constant i el gust per l'estètica clàssica als moderns dissenys en joieria exposats al Ponte Vecchio i l'ostentació de la capitalitat de la major fira de moda masculina, el *Pitti Uomo*, que dues vegades a l'any se celebra a la ciutat. Precisament, el caràcter comercial que des de l'antiguitat posseeix Florència s'ha vist potenciat les últimes dècades amb les contínues exposicions, salons

internacionals i fires que setmanalment tenen lloc a la ciutat. Això ha estat destacat per Giorgio della Roca en assenyalar que "Florència és art, indústria, artesanía i agricultura, però sobretot, esperit de servei".

Firenze no seria el que és sense l'existència dels Médici, família de banquers, que, tot i l'avarícia de molts d'ells, va fer possible la realització de preuades edificacions que constitueixen, avui, un patrimoni artístic d'incalculable valor. La ciutat dels Médici gaudeix de bona part de la millor història de la pintura italiana a la galeria dels Uffizi i l'Accademia.

Des d'obres de l'edat mitjana més primitiva, marcades pels fons daurats i els fins ribets vermells, que més tard van caracteritzar bona part de l'art arquitectònic toscà, fins al surrealisme plàstic d'Uccello i della Francesca, passant, evidentment, pel més pur cant a l'amor i la naturalesa de Botticelli i Da Vinci, a més de les impressionants es-

cultures de Miquel Angel.

A la capital toscana també es pot admirar la trilogia arquitectònica de la Piazza del Duomo, amb les portes de bronze del Baptisteri i el marbre vermell, blanc i verd del Duomo i el Campanile (amb 84 m. d'alçada). Una altra plaça, la de la Signoria, lloc tradicional de reunió del poble, és també centre d'acollida de destacades obres artístiques, com el Palazzo Vecchio i la Loggia della Signoria. La capella dels Médici presenta autèntiques peces de granit egípciu que constitueixen una acurada decoració sobre les restes de les més nobles representants de la mecènica família. El barri de l'Oltrano transmet l'ambient popular dels florentins barrejat amb la naturalitat acollidora dels seus carrers. El Palazzo Pitti, envoltat dels jardins Boboli, inspira la grandesa de la Florència renaixentista. Tot plegat, senzilla i ostentació que fa d'aquesta ciutat un dels espais preferits per a l'evasió.

Xangai ha estat sempre la ciutat xinesa més individualista i diferent de la resta del país. Fins a l'arribada al poder dels comunistes era una metròpoli totalment esbojarrada i desordenada. A partir del 1949 esdevé centre del pragmatisme socialista xinès, i acull intel·lectuals i creadors crítics amb el sistema. Des que la dinastia Song (960-1276) hi instal·la les bases del seu comerç exterior, i, sobretot, des del Tractat de Nanjing (1842), en què es converteix en el principal port de la Xina, Xangai s'ha convertit en la ciutat més avançada del país. La indústria i el consumisme han fet d'aquesta metròpoli el punt de mira de tots els xinesos. Els seus productes constitueixen el 15 % de la producció interior i han originat que el *made in Xangai*, en el comerç nacional sigui sinònim de primera de qualitat.

Al Bund, centre comercial i polític de la ciutat, es respira

un ambient similar al de qual-sevol metròpoli japonesa. Els carrers Huaihai i Nanjing Douglu encara acullen alguns dels cafès, pastisseries i sastretries que a la primera meitat de segle van aplegar els més selectes residents estrangers, alguns dels quals veuen una altra vegada en Xangai, gràcies a la figura del seu alcalde Zhu Rongji —que fa dos mesos va visitar Barcelona— un profitós recurs d'inversions econòmiques. Xangai, que vol dir sobre el mar, tot i que també és coneguda com "prostituta de la xina" o la "reina d'Orient", no és una ciutat costanera però està fortament condicionada pel mar, que resta a trenta quilòmetres. Dos rius travessen el municipi, el Wusong i el Huangpu, que orienten la vida de la ciutat cap els ports.

A més de cosmopolitisme i indústria, Xangai també gaudeix d'un bon nombre de bel·leses artístiques. El règim comunista no ha pogut reduir la

XANGHAI

Xangai, la ciutat més diferent de la Xina

ARXIU

importància social que tenen els temples. De tots ells, potser el més interessant és el Yu'lo Si, que posseeix una destacada col·lecció d'estàtues de Buda. El jardí de Yu Yuan, datat del s.XVI, que naix al costat del centre antic és un dels racons preferits pels habitants de Xangai per passejar. Entre els carrers Ximen i Huangpi es troba la casa on el 1921 va ser fundat el Partit Comunista Xinès, que avui s'ha convertit en un dels edificis artístics, juntament amb el museu de la ciutat, la residència del doctor Sun Yat-Sen, fundador de la República de la Xina i la que fou vivenda de Luxün, considerat el pare de la literatura moderna xinesa, més visitats pels turistes. També és lloc de visita obligada la localitat de Suzhou, a pocs quilòmetres de Shangai. Es tracta de la "Venècia xinesa", un petit poble ple de jardins i canals que configura una de les imatges més típiques de la Xina. La de Xangai, per la seva part, es troba entre els dos models: la tradició oriental i la modernitat occidental; el monolitisme xinès i el pluralisme europeu.

GUIA PRÀCTICA

Hotels. Els hotels de Xangai acostumen a tenir un estil purament occidental. Alguns d'ells són el Dahua (Yanan, 914), el Guoji (Nanjing, 170) i l'Hua Quiau (Nanjing, 104).

Restaurants. Al carrer Nanjing hi ha diversos restaurants populars com el Reumin, Hui i el Yangzhou. Un de luxós és el Hong Fang (Shaan, 37), antic Chez Louise. La cuina típica de Xangai es pot trobar l'Olde Town (Fuyou, 242). Un de vegetarià és el Gongling Shi Shu (Huang Helv, 41).

Locals. Al parc Yu Yuan hi ha la famosa casa de te Wuxingting on serveixen un excel·lent te verd. Un clàssic cafè de la ciutat és al número 569 del carrer Nanjing on abans hi havia el Kiesling & Barder de Xangai. A l'hotel Heping cada nit hi ha actuacions de jazz clàssic.

V I E N A

Viena, al cor d'Europa.

EFE

GUIA PRÀCTICA

Hotels. Els de més qualitat tenen uns preus desorbitants. Im Palais Schwarzenberg (Schwarzenbergplatz, 9) o l'Hungria (Rennweg, 51) en són una bona prova. Més econòmics, hi ha el Cryston (Gaudenzdorefr Gürtel, 23) amb un ambient força familiar o el Gersthof (Hockegasse, 14).

Restaurants. Tota la ciutat està plena de *wienerwald*, *fast-food* a base de pollastre. Un vegetarià bo i car és el Siddharta (Fleischmarkt, 16). Un apetitós menjar amb cuina familiar enmig d'un jardí el trobareu al Zu Den Zliesln (Burggasse, 63).

Locals. Els cafès són visita obligada per a qualsevol estranger. Els més clàssics són el Sirk (situat a l'hotel Bristol), el Hawelka i el Konditorey Heiner, on serveixen excel·lents pastissos. Al bar Düsernberg (Stubring, 4) s'aplega la gent *in de* Viena.

El 1991 és a Àustria l'any Mozart. La commemoració dels dos-cents anys de la seva mort, que es compliran el 5 de desembre, fan de tot el país una festa que recorda amb orgull un dels seus fills més universals.

Per viure intensament l'any Mozart, tot i la visita obligada a Viena no es pot deixar escapar la ciutat on Wolfgang Amadeus va néixer: Salzburg, petita vila a l'oest del país que, en paraules del viatger Alexander Von Humboldt, està considerada com "una de les tres regions més belles del món". Certament, una visita a Viena, per ser aprofitada al màxim, ha d'anar acompanyada d'una estada a Salzburg, que, tot i esdevenir un important centre turístic, no ha perdut l'encant ni la bellesa propis d'una tranquil·la ciutat de muntanya envoltada de palaus, grans jardins i enormes mansions de la burgesia austríaca.

El cert és que Viena també té part d'aquest aire que es respira a Salzburg, si bé no deixa de ser una gran capital cen-

treuropea. L'aglomeració no ha impedit que a Viena es pugui viure amb tranquil·litat i al mateix temps es pugui passar les vacances gaudint al màxim dels locals *undergrounds* i els bars més moderns, això sí, amb els preus més cars del continent. Els últims anys, la gran afluència turística que es concentra a la capital ha comportat l'aparició d'una ciutat dins la ciutat. Una ciutat per a ús propi dels seus habitants, moderna, dinàmica i oberta. També els visitants queden enamorats d'aquests carrers, sovint ideats funcionalment, que emergeixen del barri jueu i que cada vegada deixen de ser menys locals i més universals.

Un dels itineraris recomanats per apropar-se a Mozart, i per tant a Viena, són les nou cases on va viure el famós compositor els deu anys que va residir a la ciutat. D'entre totes cal destacar la Figarohaus (Domgasse, 5), edifici de set pisos que impressiona per l'originalitat de les seves escales, baranes i altres ornaments que de-

coren l'habitatge. Precisament a la Figarohaus, Mozart va compondre les *Noces de Figaró*. A pocs metres, hi ha la catedral de Sant Esteve -coneguda popularment com el "Steffi"- que aixeca sobre la ciutat el seu art. Per conèixer la Viena gloriosa, cal visitar, a més, el Palau Imperial, la Biblioteca Nacional -que conserva el manuscrit de l'última obra de Mozart, el *Rèquiem*-, l'Ajuntament, la Beethoven Platz i les esglésies de Sant Carles i Maria Am Gestade, edificis, tots ells, ben il·luminats a la nit, fet que permet presenciar les seves bel·leses artístiques en un marc incomparable.

Però Viena, culturalment, no és només Mozart. Altres músics com Beethoven, Strauss o Wagner i escriptors i filòsofs com Greene o Freud han deixat també la seva petjada a la ciutat. És possible veure també la tomba de Beethoven i les cases de Haydn, Freud i Schubert. Aquests tres últims, per exemple, tenen museus propis sobre la seva obra i figura,